

Pràctica Clínica en Ginecologia i Obstetrícia

Codi: 106713

Crèdits: 4

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2502442 Medicina	OB	6	0

Professor/a de contacte

Nom: Antonio Gil Moreno

Correu electrònic: antonio.gil@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu accedir-hi des d'aquest [enllaç](#). Per consultar l'idioma us caldrà introduir el CODI de l'assignatura. Tingueu en compte que la informació és provisional fins a 30 de novembre de 2023.

Prerequisits

És aconsellable que l'alumnat no tingui cap assignatura dels cursos anteriors pendent d'aprovar. És convenient haver assolit coneixements suficients en:

- Bioestadística
- Bioètica i comunicació
- Epidemiologia
- Fisiopatologia i semiologia clínica
- Patologia quirúrgica
- Patologia mèdica
- Farmacologia clínica
- Ginecologia-Obstetrícia
- Coneixement d'una tercera llengua, preferentment l'anglès

És recomanable que l'alumnat hagi superat les assignatures següents: Fisiologia Mèdica I i II. Anatomia Humana: Esplacnologia. Psicologia Mèdica. Anatomia Humana: Neuroanatomia. Patologia Estructural i Molecular. Farmacologia General. Fisiopatologia i Semiologia Clínica. Epidemiologia. Bases de la Cirurgia Clínica. Obstetrícia i Ginecologia.

L'alumnat adquirirà el compromís de preservar la confidencialitat i secret professional de les dades que pugui tenir accés per raó dels aprenentatges als serveis assistencials. També en mantenir una actitud d'ètica professional en totes les seves accions.

Objectius

L'assignatura correspon al darrer any del Grau de Medicina (6è curs), un cop l'alumnat ja coneix els fonaments científics de la Ginecologia/Obstetrícia.

L'objectiu general és que l'alumnat consolidi els anteriors coneixements i assoleixi les habilitats clíniques, comunicatives i de cerca i maneig de l'informació científica referents a la Ginecologia-Obstetrícia:

Classifiquem els objectius en generals i específics:

Generals

- Fer un diagnòstic a través de saber fer una història i establir un diagnòstic diferencial, sota la supervisió del professorat.
- Fer un diagnòstic i establir el tractament d'una patologia determinada, sota la supervisió del professorat.
- Establir una bona comunicació interpersonal que capaciti per a dirigir-se amb eficiència i empatia a pacients, a familiars, acompanyants, equip mèdic i altres professionals sanitaris.

Específics

- Conèixer les característiques clíniques i els controls i protocols en el control de la gestació normal. Estudiar els controls adequats en la gestació patològica: consultes monogràfiques d'alt risc.
- Comprendre l'estudi ecogràfic en la gestació normal i patològica: ser capaç d'interpretar una ecografia en els 3 trimestres de la gestació.
- Conèixer la normalitat així com les patologies més freqüents en Medicina Fetal.
- Conèixer el mecanisme d'assistència al part: ser capaç d'assistir a un part eutòcic en situació d'urgència.
- Estudiar el procés del puerperi normal i la detecció de la patologia del puerperi així com les recomanacions sobre lactància materna.
- Estudiar els conceptes bàsics d'esterilitat femenina i masculina: ser capaç d'interpretar l'estudi bàsic d'esterilitat.
- Conèixer el procés de reproducció assistida: ser capaç de comprendre els processos d'inseminació artificial i fecundació in vitro.
- Conèixer els controls adequats per a realitzar medicina preventiva en ginecologia: ser capaç de realitzar una presa citològica cervico-vaginal, una exploració ginecològica així com conèixer les recomanacions sobre cribratge del càncer de mama.
- Conèixer l'ecografia bàsica en Ginecologia: ser capaç d'interpretar una ecografia ginecològica.
- Estudiar i conèixer la patologia cervical: ser capaç d'interpretar una colposcòpia, conèixer els protocols bàsics de patologia cervical així com els tractaments quirúrgics més freqüent
- Conèixer els mecanismes d'actuació de la vacuna contra el papilomavirus (HPV) així com les recomanacions acceptades a nivell nacional i internacional sobre les seves indicacions segons els grups d'edat.
- Estudiar el control bàsic de la menopausa així com els controls recomanats i les pautes bàsiques de tractament: ser capaç d'interpretar els controls que es demanen a la dona menopàusica.
- Conèixer els mètodes de contracepció més freqüents, les seves indicacions i contraindicacions. Ser capaç de recomanar el tractament adequat a una pacient determinada.
- Estudiar les patologies ginecològiques benignes més freqüents en Ginecologia: els protocols diagnòstics i terapèutics.
- Conèixer la patologia del sòl pelvià i de la incontinença d'orina: el diagnòstic, les indicacions de la rehabilitació així com les tècniques quirúrgiques més freqüents incloent les tècniques de col·locació de malles.
- Conèixer les malalties de transmissió sexual més freqüents: epidemiologia, diagnòstic i tractament i la prevenció de cadascuna d'elles.
- Conèixer les neoplàsies ginecològiques més freqüents, incloent la patologia mamària: els protocols diagnòstics i terapèutics així com el seguiment.
- Estudiar les característiques clíniques, el diagnòstic per la imatge i clínic i les pautes de tractament quirúrgic incloent l'estudi del gangli sentinella.

- Conèixer i comprendre les tècniques quirúrgiques: histeroscòpia, laparoscòpia, cirurgia del sòl pelvià, cirurgia ginecològica benigna, cirurgia oncològica ginecològica i mamària.

- Competències (*l·listat segons memòria del grau*)

- Comunicar-se de manera clara, tant oral com escrita, amb altres professionals i amb els mitjans de comunicació.
- Comunicar-se de manera efectiva i clara, tant oral com escrita, amb els pacients, els familiars i acompanyants, per facilitar-los la presa de decisió, el consentiment informat i el compliment de les prescripcions.
- Demostrar una experiència clínica adequada en institucions hospitalàries, centres de salut o altres institucions sanitàries, sota supervisió, així com coneixements bàsics de gestió clínica centrada en el pacient i utilització adequada de proves, medicaments i altres recursos del sistema sanitari.
- Desenvolupar la pràctica professional amb respecte a l'autonomia del pacient, a les seves creences i cultura, amb respecte a altres professionals de la salut, demostrant habilitats de treball en equip.
- Escoltar amb atenció, obtenir i sintetitzar informació pertinent sobre els problemes que afligeixen al malalt i comprendre el contingut d'aquesta informació.
- Establir una bona comunicació interpersonal que capaci per dirigir-se amb eficiència i empatia als pacients, als familiars, acompanyants, metges i altres professionals sanitaris.
- Mantenir i actualitzar la seva competència professional, prestant una importància especial a l'aprenentatge autònom de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat.
- Mantenir i utilitzar els registres amb informació del pacient per a la posterior anàlisi, preservant la confidencialitat de les dades.
- Tenir capacitat de treballar en un context internacional.
- Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'activitat professional.
- Valorar críticament i utilitzar les fonts d'informació clínica i biomèdica per obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i sanitària.

- Resultats d'aprenentatge (*l·listat segons memòria del grau*)

1. Accedir de forma real als protocols assistencials de les diferents entitats que conformen el conjunt de la patologia.
2. Analitzar els registres mèdics de manera sistemàtica.
3. Analitzar les limitacions que hi ha en la interpretació de la conducta mitjançant la comunicació no verbal.
4. Aplicar els coneixements teòrics de la patologia que s'han adquirit durant el grau a la pràctica clínica.
5. Aplicar els elements essencials de la bioètica (drets del pacient, obligacions del metge).
6. Col·laborar en maniobres clíniques i quirúrgiques simples que s'hagin practicat amb simuladors, sempre sota supervisió.
7. Comunicar-se adequadament amb el pacient i els seus familiars.
8. Comunicar-se de manera clara, tant oral com escrita, amb altres professionals i amb els mitjans de comunicació.
9. Consultar adequadament i mantenir en ordre els registres d'informació del pacient.
10. Conèixer els elements bàsics de la comunicació de resultats de la recerca clínica.
11. Poder descriure correctament els criteris d'hospitalització.
12. Descriure el procés de comunicació i el seu efecte sobre la relació professional-pacient.
13. Distingir emocions bàsiques en pacients d'atenció primària a través de la interacció entre els diversos components no verbals.
14. Tenir l'oportunitat de fer una anamnesi i exploració física completa per aparells i sistemes, sota supervisió.
15. Identificar els elements bàsics de l'entrevista metge-pacient en un entorn propi d'alta accessibilitat i presència, amb atenció longitudinal.
16. Identificar les formes de presentació dels diferents processos patològics.
17. Identificar les normes bàsiques de la farmacoteràpia.
18. Mantenir i actualitzar la seva competència professional, prestant una importància especial a l'aprenentatge autònom de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat.
19. Observar l'actitud terapèutica, el curs evolutiu i la seva prevenció en els casos que sigui possible.

20. Poder participar activament en les tasques assistencials, fent històries clíniques, sol·licitant estudis complementaris (laboratori, tècniques d'imatge) quan sigui necessari i sota supervisió, i que ajudin a orientar la història clínica.
21. Participar en les discussions per solucionar els problemes clínics plantejats.
22. Poden redactar ordres mèdiques sota supervisió, així com informes de consulta i assistència.
23. Redactar una història clínica completa de manera sistematitzada.
24. Respectar la participació del pacient en les decisions sobre el procés de salut i malaltia.
25. Tenir capacitat de treballar en un context internacional.
26. Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'activitat professional.

Competències

- Comunicar-se de manera clara, tant oral com escrita, amb altres professionals i amb els mitjans de comunicació.
- Comunicar-se de manera efectiva i clara, tant oral com escrita, amb els pacients, els familiars i acompanyants, per facilitar-los la presa de decisió, el consentiment informat i el compliment de les prescripcions.
- Demostrar una experiència clínica adequada en institucions hospitalàries, centres de salut o altres institucions sanitàries, sota supervisió, així com coneixements bàsics de gestió clínica centrada en el pacient i utilització adequada de proves, medicaments i altres recursos del sistema sanitari.
- Desenvolupar la pràctica professional amb respecte a l'autonomia del pacient, a les seves creences i cultura, amb respecte a altres professionals de la salut, demostrant habilitats de treball en equip.
- Escoltar amb atenció, obtenir i sintetitzar informació pertinent sobre els problemes que afligeixen al malalt i comprendre el contingut d'aquesta informació.
- Establir una bona comunicació interpersonal que capaci per dirigir-se amb eficiència i empatia als pacients, als familiars, acompanyants, metges i altres professionals sanitaris.
- Mantenir i actualitzar la seva competència professional, prestant una importància especial a l'aprenentatge autònom de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat.
- Mantenir i utilitzar els registres amb informació del pacient per a la posterior anàlisi, preservant la confidencialitat de les dades.
- Tenir capacitat de treballar en un context internacional.
- Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'activitat professional.
- Valorar críticament i utilitzar les fonts d'informació clínica i biomèdica per obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i sanitària.

Resultats d'aprenentatge

1. Accedir de forma real als protocols assistencials de les diferents entitats que conformen el conjunt de la patologia.
2. Analitzar els registres mèdics de manera sistemàtica.
3. Analitzar les limitacions que hi ha en la interpretació de la conducta mitjançant la comunicació no verbal.
4. Aplicar els coneixements teòrics de la patologia que s'han adquirit durant el grau a la pràctica clínica.
5. Aplicar els elements essencials de la bioètica (drets del pacient, obligacions del metge).
6. Col·laborar en maniobres clíniques i quirúrgiques simples que s'hagin practicat amb simuladors sota supervisió.
7. Comunicar-se adequadament amb el pacient i els seus familiars.
8. Comunicar-se de manera clara, tant oral com escrita, amb altres professionals i amb els mitjans de comunicació.
9. Consultar adequadament i mantenir en ordre els registres d'informació del pacient.
10. Conèixer els elements bàsics de la comunicació de resultats de la recerca clínica.
11. Descriure correctament els criteris d'hospitalització.
12. Descriure el procés de comunicació i el seu efecte sobre la relació professional-pacient.
13. Distingir emocions bàsiques en pacients d'atenció primària a través de la interacció entre els diversos components no verbals.

14. Fer una anamnesi i exploració física completa per aparells i sistemes en adults i nens.
15. Identificar els elements bàsics de l'entrevista metge-pacient en un entorn propi d'alta accessibilitat i presència, amb atenció longitudinal.
16. Identificar les formes de presentació dels diferents processos patològics.
17. Identificar les normes bàsiques de la farmacoteràpia en adults i nens.
18. Mantenir i actualitzar la seva competència professional, prestant una importància especial a l'aprenentatge autònom de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat.
19. Observar l'actitud terapèutica, el curs evolutiu i la seva prevenció en els casos que sigui possible.
20. Participar activament en les tasques assistencials, fent històries clíniques, sol·licitant estudis complementaris (laboratori, tècniques d'imatge) quan sigui necessari i ajudin a orientar la història clínica.
21. Participar en les discussions per solucionar els problemes clínics plantejats.
22. Redactar ordres mèdiques, informes de consulta i assistència, comunicats oficials i certificats.
23. Redactar una història clínica completa de manera sistematitzada.
24. Respectar la participació del pacient en les decisions sobre el procés de salut i malaltia.
25. Tenir capacitat de treballar en un context internacional.
26. Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'activitat professional.

Continguts

Ginecologia/Obstetrícia:

A. Rotació pels diferents dispositius assistencials dels Serveis de Ginecologia i Obstetrícia de les Unitats Docents i rotació de pràctiques d'habilitats

B. Guàrdies

Metodologia

Departament(s) responsable(s): Departament de Pediatria, d'Obstetrícia i Ginecologia i de Medicina i Preventiva i Salut Pública

Aquesta guia descriu el marc, continguts, metodologia i normes generals de l'assignatura, d'acord amb el pla d'estudis vigent. L'organització final de l'assignatura pel que fa al nombre i mida de grups, distribució en el calendari i dates, criteris específics d'avaluació, es concretaran a cada una de les Unitats Docents Hospitalàries (UDH), que ho explicaran a través de les seves pàgines web i el primer dia de classe de cada assignatura, a través dels professors responsables de l'assignatura a les UDH.

Al moment de la redacció d'aquesta Guia, els professors designats pels Departaments com a responsables de l'assignatura a nivell de Facultat i de les UDH són:

Responsable Facultat: Antonio Gil-Moreno: antonio.gil@uab.cat; antonio.gil@vallhebron.cat (tef: 934896000, ext 3217, 3066)

UD-Vall Hebron: Antonio Gil Moreno. antonio.gil@uab.cat

UD-Sant Pau: María del Carmen Medina Mallen. MaríaDelCarmen.Medina.Mallen@uab.cat

UD-Germans Trias i Pujol: Miguel Angel Luna Tomás. maluna.germanstrias@gencat.cat

UD-Parc Taulí: Ramón Cos. Ramon.Cos@uab.cat

Crèdits assignatura: 4 ECTS= 100 hores (4 crèdits x 25 hores)

DIRIGIDES (54 hores)

- Pràctiques clíniques assistencials (PCAh) amb rotacions, rotació d'habilitats : 45h (3h x 5d x 3 setmanes)
- Guàrdia: 9h

AUTÒNOMES (41 hores)

- Estudi personal, consulta de bibliografia, Preparació per mini-CEX (segons U. docent) 25h
- Realització de treball o presentació cas clínic depenent de la unitat docent: 16h

AVALUACIÓ (5 hores)

Excepcionalment i segons criteri del professorat responsable, els recursos disponibles i la situació sanitària de cada moment a les diferents Unitats Docents, part dels continguts corresponents a les lliçons teòriques, practiques i seminaris podran ser impartits de forma presencial o virtual.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
PRÀCTIQUES CLÍNiques ASSISTENCIALS (PCA)	54	2,16	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26
Tipus: Autònomes			
ELABORACIÓ DE TREBALLS / ESTUDI PERSONAL / LECTURA D'ARTICLES / INFORMES D'INTERÈS	39	1,56	1, 2, 4, 9, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 26

Avaluació

Rotació 60%:

- *Avaluació continuada de la rotació i guàrdia 40%*
- *Presentació cas clínic 20%*

Valoració	Notes *				
Assistència i puntualitat	1	2	3	4	5

Actitud	1	2	3	4
Participació i integració	1	2	3	
Iniciativa	1	2		
Comunicació	1	2		

- L'alumnat es considerarà Apte si assoleix una suma puntuacions igual o superior a 11/16

DEFINICIONS DE LES DIFERENTS DIMENSIONS

- Assistència i puntualitat: es valorarà que l'alumnat hagi assistit regularment a tots els dies de la rotació i que en cas d'absència hagi avisat.

- Actitud: es valorarà que l'alumnat estigui disposat a aprendre, que conegui i repassi els casos clínics, que es faci preguntes i es mostri positiu en l'aprenentatge.

- Participació i integració: Es valorarà la responsabilitat del alumnat en les tasques que el tutor li demani, la capacitat de treball en equip i les opinions que aporti en una sessió o en altres activitats assistencials.

- Iniciativa: Es valorarà si l'alumnat té curiositat per aprendre, llegir els protocols del servei, les guies de diagnòstic i tractament.

- Comunicació: Es valorarà si l'alumnat és capaç de sintetitzar i comunicar un cas clínic als companys del equip en una sessió clínica del servei

PRESENTACIÓ DEL CAS CLINIC : S'avaluarà presentació de cas clínic seguit durant la rotació, tan la memòria/resum escrit com la presentació oral.

ACOEes 40%:

- Part pràctica 20%

- Part Teòrica 20%

L'avaluació representa un 5% dels 4 ECTS (100 h), és a dir 5 h. És una avaluació pràctica.

Aquesta assignatura no preveu el sistema d'avaluació única

L'alumnat que no realitzi les proves d'avaluació que es detallen anteriorment tant a l'Hospital com a les ACOES seran considerats com No avaluats exhaurint els drets a la matrícula de l'assignatura. Les situacions especials es valoraran individualment en una comissió que inclogui els responsables d'aquesta assignatura.

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació clínica de tipus pràctic: avaluació clínica objectiva estructurada (ACOEes)	40% de la nota final	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26

Bibliografia

- Centers for Disease Control and Prevent, <https://www.cdc.gov/>
- Observatorio Nacional de la Incontinencia, <https://observatoriodelaincontinencia.es/>
- Sociedad Española de Fertilidad, <https://www.sefertilidad.net/>
- AEPC, Asociación Española de Patología Cervical y Colposcopia, <https://www.aepcc.org/>
- FIGO, World Congress of Gynecology and Obstetrics, <https://www.figo.org/>
- SEGO, Sociedad Española de Ginecología y Obstetricia, <https://sego.es/>
- ESGO, European Society of Gynaecological Oncology, <https://esgo.org/>
- NIH, National Center for Complementary and Integrative Health, <https://www.nccih.nih.gov/>
- AHRQ, Agency for Healthcare Research and Quality, <https://www.ahrq.gov/gam/index.html>
- Ovarian Epithelial, Fallopian Tube, and Primary Peritoneal Cancer Treatment, <https://www.cancer.gov/types/ovarian/hp/ovarian-epithelial-treatment-pdq#section/all>
- NCCN National Comprehensive Cancer Network Guidelines, https://www.nccn.org/guidelines/category_1#site

LLIBRES:

- Padilla Iserte, Pablo; Santaballa Beltrán, Ana; Domingo del Pozo, Santiago. Ginecología oncológica: Manual práctico. Editorial Médica Panamericana. 2019. Versión en digital y en papel.
- SEGO Sociedad Española de Ginecología y Obstetricia; Cabero Roura, Luis; Cabrillo Rodríguez, Eduardo. Tratado de ginecología y obstetricia. Editorial Médica Panamericana. 2a edición. 2013. 2 tomos. Versión en digital y en papel.

Llibre disponible en línia (2015):

https://bibcercador.uab.cat/permalink/34CSUC_UAB/cugbhl/alma991007037689706709

Llibre disponible en paper:

https://bibcercador.uab.cat/permalink/34CSUC_UAB/cugbhl/alma991002423789706709

- Alcázar Zambrano, Juan Luis. Ecografía en la paciente con cáncer ginecológico. Editorial Médica Panamericana. 2022. Versión en digital y en papel.
- Hoffman, Barbara. Williams Ginecología. Ed. McGraw-Hill. 2018.

En línia la 4a ed. 2020:

https://bibcercador.uab.cat/permalink/34CSUC_UAB/1c3utr0/cdi_mcgrawhill_accessmedicina_Medicina2974

- Ayhan, Ali; Reed, Nicholas; Gultekin, Murat; Dursun, Polat. ESGO eAcademy. Textbook of Gynaecological Oncology. ESGO European Society of Gynaecological Oncology. 4a ed. 2017.

Disponible en ESGO, European Society of Gynaecological Oncology (per accedir cal ser soci):
<https://esgo.org/explore/textbooks/>

Programari

No cal programari específic.